

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

6. Quibus casibus censura iniustæ, & quibus etiam inualida sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Interdum à peccato non excusat, spectato iure naturali. Ratio Conclus. Quia Ecclesiasticae leges ordinarie non obligant cum tanta securitate.

N.B. Si fæcerdos excommunicatus ac publicè denunciatus, graui metu adactus, audiat confessiones, non sine irreuerentia Sacramenti; quod tali casu invalidè administratur incurrit censuram, quia Quantiescunque actio per censuram prohibita, ratione talis prohibitionis, intrinsecè mala redditur, tunc eam ob grauem motum exercens, contra Ecclesiastican legem delinquit, & pœnam incurrit.

Aliud Exemplum, vt qui ex metu graui communicat cum excommunicato, in contemptum Ecclesiasticae potestatis, nam his casibus Ecclesiasticae lex obligat, vt non obstante quouis incommodo privato, bonum publicum fidei ac Religionis, auctoritatem sacramenti reuerentia & honor defendatur.

C A P. VI.

Quibus Casibus Censura iniusta, & quibus eiā inualida sit.

Censura interdum iniuste fertur; tamen validputa, si forma iudicij, (canonica admonitionis sententia prolata in scripto coram testibus infra causa) in censura ferenda à iudice non fertur.

Censura lata post appellationem legitimam, 2 cum alio defectu substantiali, sine iusta causa publicata, vel à non habente iurisdictionem irritata, quare nec timenda, per se loquendo.

Si causa ferendi censuram re ipsa non subsistit, 3 quainuis in foro externo secundum allegationem appareat, non obligat in Conscientia debet tamen obseruari talis censura, quatenus necesse est ad p.

blicam disciplinam , & Iudicis autoritatem tueri-
dam. Probatur prius, quia Ecclesia nec vult , nec po-
test excedere limites datae sibi potestatis : atqui po-
testas censuræ Ecclesiæ per se tantum data est con-
tra contumaces , non contra innocentes. Ergo non
potest, nec vult ligare hos , nisi quatenus id per acci-
dens est necessarium ad publicam disciplinam , & au-
thoritatem Iudicis tuendam : Consequenter si hæc
ratio cesset, quia res occultè agitur, vel coram ijs , qui
hominis innocentiam perspectam habeat , non est is
censura ligatus, cum nec coram Deo ligatus sit : quia
eterni tribunal Iudicis illum reum non habet, quem iniustè
judex condemnat. c. i. de sent. & re iudic. in 6. Posterius
probatur ex S. Gregorio, hom. 26. in Euang. *Sententia*
Pastoris seu iusta, seu iniusta sit, gregi timenda est. Ratio,
quia Iudex ex officio suo pertinente ad publicam uti-
litatem ac disciplinam , cui in merito commoda priua-
ta posthaberi debent, obligatus est , vt in iudicio se-
cundum publica allegata & probata sententiam fe-
rat, Reo præcipiat , tam et si priuata notitia eundem
innocentem cognoscatur, sed innocentiam eius, publi-
cè ac legitime ostendere non possit : Consequenter
in tali casu Reus condénatus, iustæ iudicis sententiae
parere obligatus est , quatenus præcise necessariū est
ad publicā disciplinā , & Iudicis autoritatē tuendā.

NB. Qui talem censuram violat, Clericus innocens
excommunicatum sui ordinis exercens, non contrahit ir-
regularitatem. Ratio, quia talis non merè & simpli-
citer, sed tantum apparenter , & in ordine ad forum
externum censura ligatus est: Cum autem Canones
irregularitatem decernunt violatori Censuræ, intel-
ligi debent de vera & simpliciter dicta censura, quia
odio & pœna restringenda sunt.

NB. Ta-

NB. Tamen Sacerdos innocens & externe ex
comm. conuictus de sacrificio occulte celebrato
tanquam irregularis à Iudice condemnari potest,
quia in foro externo censetur excommunicatus.
Quod si monitus desistere nolit, tunc propter con-
tumaciam poterit verè excommunicari. Quod si talis
innocenti, secundum alleg. & prob. excommunicatio
to, beneficium conferatur, collatio quidem in seva-
lida & prouisus in conscientia tutus, tamen irritans
Iudice potest. Ratio, quia talis excommunicatio mate-
rialiter iniusta, non reddit hominē verè & simpliciter
inhabilem; sed solum in ordine ad forum externum
& publicam existimationem, quatenus ita necel-
est, ratione communis boni, ac disciplinæ.

¹ Ad substantiam Censuræ requiritur antecede-
monitio, non tamen tria, nisi in casibus iure a
pressis.

C A P. VII.

De Absolutione & Censura.

Censura propriè dicta alio modo non tollit
quam legitima absolutione, ut nimis eadem
publica potestate, qua contracta est, etiam dissolu-
tur. Non enim tollitur per mortem ferentis, q
pœna per legitimam Iudicis sententiam infla-
transit in rem iudicatam, adeoque non finitur mo-
aut depositione Iudicis imponentis: multo min-
quæ à iure imposita pœna est, ab eius authore de-
pendet, sicut neque ipsum ius, neque statutum: si
neque per mortem excommunicati, excommuni-
cio omnino extincta censetur; cum etiam mor-
talis Ecclesiaz suffragijs & sepultura sacra carere de-
beat.

N.B.C.